


Johann Bacmeister

**Programma Quo Ad Solemnem Admirandae Et Salutiferae Incarnationis
Salvatoris Et Redemptoris Generis Humani Jesu Christi Festivatem devota
pietate, debitaq[ue] cum gratitudine celebrandam Rector Academiae
Rostochiensis Joannes Bacmeisterus Med. D. P.P. & Poliater Omnes Academiae
Cives invitat ac ferio hortatur : [P.P. sub Sigillo Rectoratus XXV. Decembris Anno
CI ICLV.]**

Rostochii: Kilius, [1655]

<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn734939396>

Druck Freier  Zugang



RU. Progr. 1655

Johannes Daemister

A. 58.

Progr. ad natalem Jesu Christi.



PROGRAMMA

QVO

AD

SOLEMNEM ADMIRANDÆ ET SALVTI-
FERÆ INCARNATIONIS SALVATORIS
ET REDEMPTORIS GENERIS

HVMANI

JESU CHRISTI
FESTIVITATEM

devotâ pietate, debitaq; cum gratitu-
dine celebrandam.

RECTOR

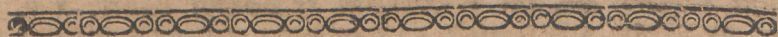
ACADEMIÆ ROSTOCHIENSIS
JOANNES BACMEISTERVS

Med. D. P. P. & Poliater

Omnes

ACADEMIÆ CIVES

invitat ac serîo hortatur.



ROSTOCHII,

Typis Hæredum NICOLAI KILII, Acad. Typog.



I temporum memoriam replicamus, eandemq; accurate pervolvimus, nullum ferè populum in immensâ hâc rerum universitate unquam fuisse deprehendemus, qui homines virtute & rerum præclarè gestarum gloria insignes ac de republ. optimè meritos, majoribus honoribus affecit, quam Romanos. Non solum enim eorum Natales in Fastos relatos quotannis peculiari ritu & singulari solennitate transegerunt: sed etiâ Statuas & Monumenta illis erexerunt, ac Dijs adnumerarunt. Suetonius l. 2. c. 57. de Octavio Casare Augusto refert, quod Equites Romani natalem eius spontè atq; consensu s. confesso, biduo semper celebrarint; & Dio Cass. lib. 54. Augusti natalem Circensibus & Venatione quotannis per unum aliquem è Prætoribus fuisse celebratum narrat, quos ludos deinceps de nomine Augusti vocatos Augustales Tacit. l. 1. annal. c. 16. testatur. Cum enim ex Græciensi & Siculâ peregrinatione rediit Augustus, passus est inter alios honores $\text{Ἰούλιε ἐπιναγώγων βωμὸν ἰδρυθῆναι, καὶ τῆν ἡμέραν ἦν ἀφιζοῖσθαι ἐς τὴν αἰῶνα ἱερομηνίας ἀριθμοῦσθαι, καὶ Ἀυγούστια ὀνομάζεσθαι.}$ h. e. Fortunæ Reduci aram sacrari, diemq; sui reditus inter ferias referri, & Augustalia dici, teste Dion. Cass. lib. 53. Verum quod Suetenius de Ordine Equestri solum affirmat, id alij de plerisq; etiam Collegijs verum esse scribunt, qui eundem diem quoq; festivum habuerunt, & insuper Arcam ipsis communem ad festivitatis eius impensas constituerunt, quemadmodum id ex Veteri hâc inscriptione quæ Romæ reperitur, patet

COLLEGIO. CENTONARIORVM. CVM. BASI. MARMOREA. ET. CERIOLARIB. DVOBVS. ÆREIS. HABENTIBVS. EFFIGIEM. CVPIDINIS. TENENTIS. CALATHOS. L. SEXTILIVS. SELEVCVS. DECVRIO. D. D. HOC. AMPLIVS. ARK. RET. P. COLLEGII. SS. DONVM. DEDIT. -X- V. VI. EX. VSVRIS. CENTESIMIS. EIVS. QVANTITATIS. QVÆ. EFFICIT. ANNVS-X-DC. DIE. VIII. KAL. OCTOB. NATALI. DIVI. AVGVSTI. EROGENTVR. EX. ARK. Quod idem Tacitus loc. cit. etiam confirmat, & addit, Tribunos his Ludis præfectos mortuo Augusto qf. sacros habitos fuisse,
& tri-

*Et triumphali veste usos esse, ad exemplum Consulum & Prætorum, quibus
in Circo ludos præbentibus jus togæ pictæ secundum juvenal. lib. 4. sat. 10.*

Et medio sublimem in pulvere Circi

In tunica Jovis, & pictæ Sarrana ferentem

Ex humeris aulea togæ.

*Senatus Insuper cum Pop. R. filiali Augustum observantia prosecuti sunt,
dum ipsum per Valerium Messallam Patriæ patrem consalutarunt, quem-
admodum id Sueton. l. 2. c. 58. annotavit, & Ovid. lib. 2. Fastor. Vbi de
laudibus Cæsaris Augusti sic loquitur.*

Sancte PATER PATRIÆ; tibi plebs, tibi Curia nomen

Hoc dedit: hoc dedimus nos tibi nomen eques.

Res tamen ante dedit: serò quoq; vera tulisti

Nomina. Jam pridem tu Pater Orbis eras.

Hoc tu per terras, quod in æthere Juppiter alto,

Nomen habes; hominum tu pater, ille Deum.

*Nec non Horatius l. 1. Carm. Od. 2. Hic ames dici Pater atq; Princeps.
Quamvis autem summus hic erat honos; tamen nondum acquiescere po-
tuerunt sed, cum Mense sextili & primùm Consulatum inijisset, & tri-
umphos tres in urbem, intulisset, & ex janiculo legiones deductæ, se-
cutaq; fuissent eius auspicia ac fidem, ac Ægyptus hoc mense in po-
testatem redacta fuisset, finisq; hoc mense bellis civilibus impositus
esset: atq; ob has causas hic mensis huic imperio felicissimus esset,
placuit Senatui, ut hic mensis honori AUGUSTI daretur, & in po-
sterum Augustus appellaretur, Macrobio teste. Quot autem & quales
Statuas & Monumenta ubicunq; locorum in honorem AUGUSTI crexerint,
hic nimis longum foret recensere, nec unius Programatis pagellæ omnia ca-
pere possent: Qui tamen illis delectatur, pervolvat Inscriptiones antiquas
Orbis Romani à Jano Grutero collectas à pag. 224. ad. 238, Vbi plus quam
LXXX. reperire licet. Tandem quoq; Divinum ipsi AVGVSTO exhibue-
runt honorem, illumq; DEVM esse & personam hominis induisse ad orbem
pecandum, Romanæ fidicen lyræ l. 1. Carm. Od. 2. clare testatur, quando*

Sive, inquit, mutata juvenum figura

Ales in terris imitatis, almæ

Filius Majæ, patiens vocari

Cæsaris ultor.

*Non dicam jam quid de Ludibus quinquennialibus tam à Senatu Pop. q; Ro-
mano, quam ab ipso etiam Herode Judææ Rege ad honorem gratiamq; AV*

GVSTI institutis Sueton. in August. Tacit. l. 14. Annal. c. 18. & Joseph. l. 15. Amiquit. judaic annotarunt. Silentio quoq; involvam ea, quæ de J. Cæsare, Tito, Nervâ, Antonino, Domitiano & alijs historiagraphorum codices nobis reliquerunt. Horum namq; Natales præcipua cum veneratione coluerunt, & præclara ac exornata Trophæa, Illustrium Victoriarum insignia in disjunctis terrarum oris in illorum honorem erexerunt; Vnde de Natali Domitiani Imperatoris Martialis

Cæsaris alma dies, & luce sacratior illa

Conscia Dicteum qua tulit ida Jovem.

Nec Viris solum, sed & Fœminis præprimis autem Veturiæ & Volumnie ædes ac aras ceu nunquam intermoritura animi grati monumenta exstruxerunt, quod illa Natum, hæc verò Maritum suum dilectum Coriolanum Vrbi Romæ patriæ suæ ingrata bellum inferentem, precibus expugnarit, ac ita eam ex flammâ atq; ferro ac pœne ex faucibus sati eripuerit & conservarit. Quod si igitur Romani, quorum animi densissimis errorum tenebris involuti, ea, quæ nobis divinitus affulsit, æternæ veritatis luce caruerunt, unius duntaxat Urbis aut Regionis liberatoribus & liberatricibus tanta honorum insignia detulerunt. Quanto æquius erit, ut nos, qui Christianorum sacris initiati sumus, memoriam eius diei celebremus, quâ Filius DEI, cujus Majestas erat infinita, Potentia interminata, Sapientia inexhausta, magnitudine amoris abreptus ex augustissimo Majestatis suæ fastigio semetipsum demittens ad humane conditionis humilitatem accommodavit, nostraq; carnis tuniculâ se amiccivit, ut nos, Cacodæmonis calliditate improbiſſimâ in fraudem pellectos, à pœnis æternis liberaret, & in antiquum dignitatis locum apud Patrem suum Cœlestem restitueret, sicq; non unius Urbis & imperij, sed totius Orbis terrarum, totiusq; mortalium generis liberator & redemptor fieret. Nam ad rerum à Christo fortiter gestarum collationem vel omnia omnium Imperatorum Romanorum Trophæa monumentaq; non dicam sordent squalentq; misere, sed in nihilum prorsus evanescent. Etenim liquido constat, quanto æterna temporalibus, immortalia caducis, divina humanis antecellunt, tantò esse Victoriâ, quæ à spiritualibus reportatur hostibus, anteponendam reliquis à corporalibus reparatis victoriis omnibus. Cum itaq; Dies hic sanctissimis Patriarchis ac Prophetis diu multumq; optatissimus denuo nobis illuxerit, Veræ Religionis pietas quoq; efflagitat, ut eum cum ECCLESIA rite celebremus, & IMMANVELIS nostri beneficia, quæ humano generi exhibuit, cum Univerſâ Republicâ Christianâ decantemus. Sive enim DIVINÆ IRÆ magnitudinem, sive magnam LEGIS DIVI-

NÆ

NÆ VIM, five deniq; DIABOLI hostis nostri atrocissimi potestatem accuratius ponderaverimus, videbimus, omnia hæc Salvatoris nostri JESV CHRISTI optatissimo in carnem adventu esse sopita atq; destructa. Tanta namq; Divinæ Iræ Magnitudo, ut eius aspectu mentes illæ cælestes & ab omni concrectione mortali segregate, percellantur, Cælum tot pulcherrimis ac flammantibus sideribus ornatum concutiat, imò quævis animantium consternerentur. Experti sunt illam primi nostri parentes in Paradyso. Postquam enim obliti mandati divini de arbore scienciæ boni & mali comedissent, Paradyso exclusi Imaginem DEI amiserunt, & per peccatum commissum mortem aliq; mala omnia in omnes posteros introduxerunt. Experti sunt eam posterius Adami circa Diluvium. Ob eorum namq; peccata gravi Irâ incitatus Deus, tam homines quam cuncta animalia paucissimis cum Noacho exceptis in illâ terrarum inundatione delevit, funditusq; evertit. Experti eam sunt Chore, Datam & Abiram, qui, cum magnum in populo Israëlítico tumultu excitassent, Irâ divinâ cum omnibus eorum facultatibus partim ab igne è cælo delapsa, partim à fundamentis terræ dehiscens, vivi videntesq; absorpti sunt. Experti deniq; eam sunt Sodomæ & Gomorrhæ regiones illæ fertilissimæ & opulentissimæ, quæ à præpotentis huius rerum omnium moderatoris Irâ ob tot gravia cum turpitudine & dedecore conjuncta scelera ita sunt everse & in cineres redactæ, ut earum jam neq; vola neq; vestigium amplius appareat. Hanc igitur Infinitam Dei severissimi iram nullus mortalium vel punctum temporis sustinere poterat, nêdum superare. Per Filium itaq; cum esset homo conditus, per eundem quoq; servandus erat. Congruerat enim sapientiæ divinæ, ut per idem verbum per quod creati eramus, imago DEI depravata in nobis instauraretur. Ne igitur summum Creature suæ opus perderet Deus, Filium suum unigenitum in utero puræ Virginis concipi voluit, ut conclusas Paradyssi fore reseraret, mortis specula frangeret, amissam salutem recuperaret, & iram Patris ardentem sua nativitate placaret; Cuius intercessionem omnium peccatorum petere; eamq; indubitate ab eo expectare possumus. Tantus insuper Legis divinæ rigor, ut à nobis absolutam & omnimodam obedientiam postulet, aut mortem nobis in omnem æternitatem sustinendam atrociter minuetur, juxta illud. Deut. 27. Maledictus qui non permanet in sermonibus Legis, nec eos opere perficit, & dicitur populus omnis Amen. Quis autem unquam tanta sanctitate præditus fuit, qui istam Legem totam implere: & quid dico totam implere? Imo partem illius perfecte planeq; servare potuit? Nemo. Siquidem nos omnes

quot quot corporis compagibus sumus inclusi, septi hu membris mortalibus & irretiti, ita lapsu Protoplastorum nostrorum corrupti & depravati sumus, ut id nullatenus præstare valeamus. Quid igitur nobis erat relictum? Nihil certe, nisi quam quod acerbissimâ & severissimâ Legis sententiâ sempiternis supplicijs maclaremur. Ne autem hoc fieret, ecce filius DEI unigenitus ex augustissimo Majestatis suæ throno se demisit, humaniq; artibus se vestivit, ut nos, qui jam in æternum ignem perpetuosq; cruciatus eramus abijciendi, salvari suâ nativitate ab ista Legis damnatione in libertatem vindicaret. Tanta deniq; hostis illius humani generis juratissimi Diaboli, qui dies noctesq; cen Leo rugiens nos circumit, furens audacia, pestem & perniciem nobis machinans, potestas, ut ferro ac humana potentia vel virtute debilitari frangi, non possit. Nam Dominus ipse apud Jobum. c. 14. inquit: Cum gladius illum infernalem Leviathan apprehenderit, non movetur: neq; etiam moverur ad lanceam, arma, loricam. Reputabit enim quasi paleas ferrum, & quasi lignum putridum æs. Non fugabit eum Vir sagittarius; pro quisquilijs habentur apud ipsum lapides fundæ. Quasi stipulam æstimabit missilia & deridebit vibrantem hastam. Quis autem erat, qui nos ab hoste hoc crudelissimo liberare, & durum illud graveq; servitutis jugum, quo nos Cacoæmon oppresserat, manu vindice poterat propulsare? Non certe Angeli, multo minus alius quispiam sanctorum huic oneri par fuit: Sed ipse DEI filius hostes infernales immanitate plusquam barbaros, multitudine innumerabiles, locis infinitas, & omni copiarum genere abundantes devicit ac debellavit, veneficum serpentis infernalis caput contrivit, & nos miseros æternæq; damnationi addictos ex caliginosissimis Satana ergastulis eruit, erutosq; in cœleste domicilium traduxit. O igitur admirandâ & nunquam satis deprædicandam Filij DEI nativitatem! O mysterium verâ divinum & omnium maximum! O singularem & omnibus ante seculis inauditam Filij DEI humanitatem! qui ex augustâ Cœli aulâ in hanc angustam Terræ caulam, ex tranquillo in turbidum, e summâ felicitate in extremas miseras, & deniq; in acerbissimum teterrimumq; mortis genus se conjecere non dubitavit! O ineffabilem, inæstimabilem, in totum genus humanum CHRISTI amorem! Admirabantur historia veteres Damonem & Pythiam Pythagoreas, quos ferunt hoc animo inter se fuisse; ut, cum istorum alteri Dionysius tyrannus diem necis destinavisset, & is, qui morti addictus esset, paucos sibi dies conveniendorum suorum causa postulavisset, vas factus sit alter eius sistendi; ut, si ille non revertisset ad diem dictum, sibi ipsi moriendum esset.

esset. At verò si in eo, quod mortalium quispiam pro amico in causa capitis
 vadem dare veritus haud fuit, admiratio est: Hoc certe quanto admirabi-
 lius est, DEI Filium, Deumq; ipsum, ut nos nostro merito sibi inimicos, eter-
 nis eriperet supplicijs, tot tamq; dira ac vel dictu vel cogitatu aspera atq; hor-
 ribilia sustinere voluisse. Christus namq; est qui caelestis patris furorem nati-
 vitate sua in favorem vertit: Christus est qui à nostris cervicibus, Legis ju-
 gum omni mole gravius, totoq; Mundo ponderosius devolvit. Christus est qui
 nos miseros, peccatorum sordibus inquinatos Diaboliq; potentia captos, ex
 ipsius ore & faucibus eripuit & conservavit. Christus est qui natiuitate sua
 felicissimum reparatae salutis dedit initium. O laudandam igitur felicitate-
 rem nostram! Nobis enim Messias, cuius desiderio prisci Patres tantopere
 flagitabant, quemq; tantis laudibus ornabant ac cumulabant, est exhibitus.
 O divinam lucem, qua errorum tenebrae, in quibus haectenus versati sumus,
 sunt discussae, vanaq; Ethnicorum superstiones & Deorum cultus sublatae.
 Obmutuere nunc verae huius lucis virtute, Daemonum responsa; Evanuere
 Oracula. Apollo Delphicus Augusti Caesaris Legatis sciscitantibus, ecquis ipsi in
 Imperio Romano successurus esset, hoc Rege nostro nato respondisse traditur,

Me puer Hebraeus divos Deus ipse gubernans

Cedere sede iubet, tristemq; subire sub Orcum.

Aris ergo dehinc tacitis discedito nostris.

Quod etiam subsequentes Porphyrij versus libro $\omega\theta\iota$ $\epsilon\upsilon\lambda\omicron\gamma\iota\acute{\alpha}\nu$ $\Phi\iota\lambda\omicron\sigma\phi\iota\alpha\varsigma$, testantur,

Οἱ δὲ μοι Τρίποδες σπονχίσματα οἶχετ' Ἀπείλων

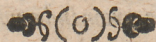
Ἰχέτ', ἐπεὶ Φλογίον μεβίαζετε ἕραινιον Φῶς.

h. e. Væ, væ, mihi, tripodes lugete, perijt Apollo;

Perijt, quoniam ardens mihi vim infert caeleste lumen.

Quibus autem, ô dulcissime JESU, totius Mundi unica salus, te laudibus effe-
 remus? quibus te studijs prosequemur? qua te benevolentia complectemur?
 Quo te in honore habebimus? quo te obsequio, quo te DEI Filium osculo, ne
 forte irascaris, & nos in viâ pereamus, dignabimur? Angeli illæ animæ quæ
 ab omni corporis admistione puræ sunt, hoc tempore gaudium suum immen-
 sum recondere non potuerunt, sed, quasi excelsum illud plenum stellarum do-
 micilium & illustre letitiæ suæ promendæ non satis amplum foret, factio
 agmine in terras delapsi sunt, ac Natalem tuum cantibus edendis & nuntijs
 afferendis dictis & factis mirificè honestarunt. Quanto magis nos decebit
 sur-

Sursum corda tendere, cogitationes terrenas abijcere, totosq; nos tibi IMMANVELI nostro devovere & dicare. Latemur itaq; & exultemus in hoc patriæ celestis Natali die, quem fecit Dominus, gratisq; animis felicitatem hanc nostram interpretemur; quia nullum collati in nos beneficij præmium, nullum Insigne honoris, ô suavissime JESV, postulas, præterquam ut memoriam huius diei sempiternam agamus, sermonibus augeamus, seris nepotum vocibus hunc tuum Natalem cum veneratione celebremus, tibiq; Regi ac fratri nostro divinum illud & Angelicum melos, Gloria in excelsis Deo, in terra pax, & hominibus bona voluntas, leta mente & pia voce accinamus. Dion. Cass. histor. l. 47. decretum Romæ à Triumviris fuisse, scribit, ut Cæsaris Natalis ab omnibus animo læto, lauroq; coronatis celebraretur, qui id neglexissent, execrationibus Jovis Cæsarisq; ipsius haberentur obnoxij: Si senator, aut filius senatoris, in eo deliquisset is multam decies sestertium penderet. Imperatoris & Salvatoris nostri natalitia qui prophanare ausi fuerint, & in Oenopolijs, tabernis imo fornicibus & ganeis delitescere, quam in eade sacrâ concionibus vacare, per plateas compitatum grassari, retris & nefandis clamoribus omnes Civitatis angulos implere, quam Angelicis hymnis nato JESV applaudere maluerint, illos non pecuniaria multa, sed Ira JEHOVÆ comprimer & coërcebit. Si igitur, Cives Academici, non stygijs Diaboli sæcibus, infernalive applauda, sed neclare & vera IMMANVELIS nostri Ambrosia frui vesciq; desideratis, nolite vos ipsos, quos DEVS homines creavit, huiusmodi boatu, latratu, grunnitu rugitu in bestias tales, quorum sonos editis transformare, vobisq; ipsis, periculum & toti cætui odium & invidiam conciliare. Studiorum gratia à Parentibus in hanc nostram ablegati estis Academiam; studijs itaq; ut invigiletis, dies hos festos puero JESV, totos dicatis, consecretis, ac in pace, quæ nobis per JESVM redita est, vivatis, proq; salute publicâ & privatâ calidas preces fundatis, hortor. P. P. sub Sigillo Rectoratus XXV. Decembris Anno CIO IOCLV. Cuius exitum instantisq; Novi anni ingressum, Vobis omnibus auspiciatissimum animitus precor.



esset. At verò si in eo, quod mortalium quispi-
vadem dare veritus haud fuit, admiratio est:
lius est, DEI Filium, Deumq; ipsum, ut nos nos-
tris eriperet supplicijs, tot tamq; dira ac vel dicta
ribilia sustinere voluisse. Christus namq; est qui
vitate sua in favorem vertit: Christus est qui
gum omni mole gravius, totoq; Mundo pondero-
sus nos miseros, peccatorum sordibus inquinatos
ipsum ore & faucibus eripuit & conservavit. O
felicissimum reparatae salutis dedit initium.

tem nostram! Nobis enim Messias, cuius desi-
derabat, quemq; tantis laudibus ornabant.
O divinam lucem, qua errorum tenebrae, in quibus
sunt discussae, vanaq; Ethnicorum superstitiones
Obmutuere nunc verae huius lucis virtute, Da
Oracula. Apollo Delphicus Augusti Caesaris Lega-
to Imperio Romano successurus esset, hoc Rege nost-

Me puer Hebraeus divos Deus ipse
Cedere sede iubet, tristemq; sub-
ter Aris ergo dehinc tacitis discedi-

Quod etiam subsequentes Porphyrii versus li-
berae, testantur.

Ὅι οἱ μοι τριποδες σοναχῆσαι τε
ἔιχει, ἐπέει φλογέον μεβιάζει

h. e. Væ, væ, mihi, tripodes lugete, p-
Perijt, quoniam ardens mihi vi-

Quibus autem, ô dulcissime IESU, totius Mundi
remus? quibus te studijs prosequemur? qua te
Quo te in honore habebimus? quo te obsequio,
forte irascaris, & nos in viâ pereamus, dignabimur
ab omni corporis admistione pura sunt, hoc tempus
sum recondere non potuerunt, sed, quasi excelsum
micilium & illustre latitiae suae promendae no-
mine in terras delapsi sunt, ac Natalem tuum
afferendus dictis & factis mirifice honestarunt.

causa capitis
to admirabi-
imicos, eter-
nera atq; hor-
rorem nati-
us, Legis ju-
ristus est qui
a captos, ex
tuitate sua
itur felicitate
es tantopere
est exhibitus.
rsati sumus,
ltus sublatae.
; Evanuere
ecquis ipsi in
isse traditur,

αὐτὸν φιλοσο-

elumen.
audibus esse
mplectemur?
im osculo, ne
anima que
ium immen-
bellarum do-
foret, factio-
lis & numijs
nos decebit
sur-

